

PHẦN I. ĐỌC HIỂU VĂN BẢN (4,0 điểm)

Đọc văn bản sau:

(Tóm tắt cốt truyện: Tân sinh ra trong một gia đình khá giả ở nông thôn. Vì muốn con có cuộc sống sau này tốt hơn, cha mẹ đã gửi Tân đến ở nhà ông chú trên Hà Nội ngay từ khi còn nhỏ tuổi. Tân hết sức chăm học nên năm mười tám tuổi đã tìm được công việc tốt tại thành phố. Tuy nhiên, gặp thời buổi kinh tế khó khăn, Tân bị mất việc làm, phải sống lang thang, vất vưởng mấy tháng trời. Trong tâm trạng chán nản, thất vọng lại thêm nỗi buồn cha mất, mẹ một mình trông nom ruộng nương không xuể, Tân quyết định về quê và bắt đầu cuộc sống mới của một người dân quê).

Đoạn trích sau tái hiện một ngày lao động của Tân ở quê hương.

[...] Chăm chú vào công việc làm, Tân không để ý gì đến cảnh vật chung quanh. Chàng cũng không thấy mệt nữa, tuy ánh nắng chiếu trên lưng nóng rát, và mồ hôi từng giọt rỏ trên trán xuống. Tân chú ý đưa cái hái cho nhanh nhẹn; mỗi lần bóng lúa rung động chạm vào mặt, vào người, mùi lúa chín thơm lại phảng phất lẫn với mùi rạ ướt mới cắt. Mùi thơm đó làm chàng say sưa như men rượu. Tân lại cố hết sức gặt, chỉ lo không theo kịp hàng những người thợ khác.

Buổi sáng, khi Tân ngó ý muốn cầm hái xuống gặt, bọn thợ hái chàng mượn đã mấy hôm nay đều trông chàng mà cười. Một cô gái trong bọn, cặp mắt đen nhí nhánh dưới vành khăn vuông che kín đầu, nói đùa:

- Ông để mặc chúng tôi, bộ ông thể kia thì gặt được độ ba nện lúa.

Mọi người vui vẻ cười làm Tân cũng cười theo.

[...] Tân tiếc hồi thuở nhỏ không ở thôn quê để được gần gũi với cảnh vật, chàng thích sống bên cạnh những người nhà quê chất phác và mộc mạc. Bây giờ chàng mới biết đến trời đất, đến thời tiết, đến sự thay đổi của mùa nọ sang mùa kia. Một cơn gió hay một cái mầm cỏ non, đối với chàng đều có ý nghĩa riêng.

Tân không dùng dụng cụ trước với những cái chung quanh mình. Tâm hồn chàng có liên lạc và rung động cùng với những cảnh vật, chàng có cái cảm giác rằng mình sống...

Buổi chiều, thửa ruộng của Tân đã gặt xong. Cả một cánh đồng chỉ còn trơ cuống rạ. Bọn thợ gặt đều thu xếp liềm hái để trở về. Trên con đường vào làng, các lực điền gánh những gánh lúa vàng nặng trĩu.

Mặt trời đã xế phía bên kia đồi. Ở dưới thung lũng, sương mù lạnh trắng xoá lan ra, lẫn với làn khói toả ở chung quanh các làng. Cỏ bên đường đã ướt. Về phía xa có ngọn lửa của ai đốt trên sườn rặng núi mờ ở chân trời.

Tân với bọn thợ bước đều trở về nhà, ai nấy yên lặng không nói gì, như cùng kính trọng cái thời khắc của một ngày tàn. Trong cái giờ khắc này, Tân như thấy cảnh vật đều có một tâm hồn, mà lớp sương mù kia là tâm hồn của đất màu đã nuôi hạt thóc cần cho sự sống của loài người...

(Trích: Những ngày mới, Thạch Lam tuyển tập, NXB Văn học, 2012, tr.189 - 194)

*** Chú thích:**

Thạch Lam (1910 - 1942) là tác giả tiêu biểu của văn học Việt Nam giai đoạn 1930 - 1945. Truyện ngắn của ông mang vẻ đẹp của những truyện ngắn đậm chất trữ tình; tập trung khám phá vẻ đẹp tâm hồn con người; giọng văn nhẹ nhàng, trong sáng; ngôn ngữ giàu giá trị biểu cảm.

Tác phẩm *Những ngày mới* là một trong những truyện ngắn đặc sắc của nhà văn.

Thực hiện các yêu cầu/Trả lời câu hỏi:

Câu 1 (1,0 điểm). Nêu cơ sở xác định ngôi kể của người kể chuyện trong đoạn trích trên.

Câu 2 (1,0 điểm). Chỉ ra lời nhân vật và lời người kể chuyện qua các câu văn sau:

Buổi sáng, khi Tân ngò ý muốn cầm hái xuống gặt, bọn thợ hái chàng mượn đã mấy hôm nay đều trông chàng mà cười. Một cô gái trong bọn, cặp mắt đen nhí nhánh dưới vành khăn vuông che kín đầu, nói đùa:

- Ông để mặc chúng tôi, bộ ông thế kia thì gặt được độ ba nện lúa.

Mọi người vui vẻ cười làm Tân cũng cười theo.

Câu 3 (1,0 điểm). Việc sử dụng biện pháp tu từ điệp từ trong các câu văn dưới đây có tác dụng gì?

Tân chú ý đưa cái hái cho nhanh nhẹn; mỗi lần bông lúa rung động chạm vào mặt, vào người, mùi lúa chín thơm lại phảng phất lẫn với mùi rạ ướt mới cắt. Mùi thơm đó làm chàng say sưa như men rượu.

Câu 4 (1,0 điểm). Từ tình cảm của Tân khi trở về quê hương, em có suy nghĩ gì về vai trò của quê hương đối với cuộc đời của mỗi người? (Trả lời trong khoảng từ 5 đến 7 dòng).

PHẦN II. VIẾT (6,0 điểm)

Câu 1 (2,0 điểm). Hãy viết một đoạn văn (khoảng 200 chữ) phân tích nhân vật Tân trong đoạn trích ở phần Đọc hiểu.

Câu 2 (4,0 điểm). Sách là người thầy vĩ đại của con người. Tuy nhiên, xã hội hiện đại với sự phát triển của nhiều hình thức, phương tiện giải trí đã khiến cho một bộ phận học sinh ít đọc sách, mất dần thói quen đọc sách. Hãy viết một bài văn (khoảng 500 chữ) trình bày suy nghĩ của em về vấn đề trên và đề xuất một số giải pháp để học sinh có thói quen đọc sách.

—HẾT—

Thí sinh không được sử dụng tài liệu. Giám thị không giải thích gì thêm.